

ANMELDELSE UNDERVISNINGSMILJØ 25. mar. 2021 | kl. 07:14

En nøgle til det læredygtige klasserum

Af: Karen Marie Beklar

Med et øget fokus på de fysiske rammers betydning og potentiale frigives der energi og overskud til læring og trivsel for både skolens børn og voksne.

Fakta

Titel

Bære- og væredygtige rum i skolen

Forfatter

Stine Clasen, Christina Baluna Hostrup

Pris

330

Sider

104

Forlag

Dafolo

Da denne anmelder uddannede sig til lærer omkring årtusindskiftet, var *rummets didaktik* på ingen måde et fremherskende fænomen. I det omfang, der overhovedet foregik drøftelser herom, udgjorde en stillingtagen til klasserummets indretning højst et beskedent hjørne af almindidaktikken. Langt op i 00'erne var det - i hvert fald der, hvor jeg indledte min lærergerning - stadig dørrækken, midterrækken og vinduesrækken, der mødte eleverne hver morgen, suppleret med et par enkeltmandsborde til udfordrede elever som rumdidaktisk afvigelse.

Med de senere års fokus på relationskompetence og klasseledelse har mange, både forskere og praktikere, imidlertid fået øjnene op for, hvordan rum og indretning spiller en afgørende rolle i skabelsen af et bæredygtigt læringsmiljø. To af dem er Stine Clasen og Christina Baluna Hostrup.

I bogen "Bære- og væredygtige rum i skolen" argumenterer de for vigtigheden af, at skolens ansatte forholder sig til og definerer principper for læringsrummenes indretning og kodning. Og det uanset om skolen står over for en nyindretning, eller om den pædagogiske praksis udfolder sig i allerede møblerede rum. En stillingtagen, der bør ske løbende mellem de fagprofessionelle året igennem, og ikke bare i ugen før eleverne vender tilbage fra sommerferie.

At arbejde organisatorisk med rummets indretning vil givetvis være en udfordring på mange skoler, da prioriteringen af denne opgave i sagens natur kræver tid, der allerede er disponeret. Forfatterne er tidligere lærere og kender udmærket til opgavepresset i folkeskolen, men gendriver på forhånd argumentet om, at der ikke er tid til rumdidaktiske drøftelser. De spørger i stedet: Hvordan har I tid til at lade være?

Her henviser de især til Louise Klinge, der som en af de ihærdigste herhjemme har beskæftiget sig med relationskompetence og har dokumenteret vigtigheden af de tre psykologiske behov autonomi, kompetence og samhørighed.

Clasens og Hostrups rationale er, at i et klasserum, hvor inventar og indretning understøtter de tre behov, kan eleverne koncentrere sig fuldt ud om at tænke kreativt og tage ny læring ind, mens de fagprofessionelle får en medspiller i deres klasseledelse frem for potentielle benspænd.

En anden vigtig pointe er, at det at tage rumdidaktikken alvorligt kræver inddragelse af eleverne: "Det ligger i dannelsesopgaven at invitere eleverne til at tage et medansvar for den virkelighed, de er en del af, så de er aktive i understøttelse og vedligeholdelse af klassens psykiske og æstetiske miljø. Det er en helt konkret og praksisnær måde at træne eleverne i at indgå i og have medansvar for fællesskabet".

Bogen byder på flere gode indfaldsvinkler til et seriøst og systematisk arbejde med rummets didaktik. Nogle ganske konkrete og realistiske, andre mere løfterige og i min optik mest velegnet på skoler, der står over for det privilegium at skulle nyindrette lokaler, så den pædagogiske linje kommer før valget af inventar.

Samlet set oplever jeg denne læseværdige bog først og fremmest som et velkomment og handlingsanvisende indspark i den dannelsesdiskussion, der har fået fornyet kraft de senere år. Det genopdagede fokus på formål frem for læringsmål giver nemlig grobund for et bredere læringssyn, hvor bæredygtighed ikke bare handler om affaldssortering og forbrug, men nok så meget om værdsættelse af forskellighed og kreativitet i forhold til at få det maksimale ud af de resurser, skolen har til rådighed.

Kompagnistræde 34, 1208 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk